ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΣ ΚΗΡΥΞ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ
ΠΡΟΝΟΙΑ
ΤΟΥ ΠΑΝΙΕΡΩΤΑΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΥΡΙΟΥ ΜΕΛΕΤΙΟΥ

ΟΣ Η'. ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΤΗι 15 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1918. ΑΡΙΘ. 182

ΟΜΙΛΙΑ ΣΥΝΤΟΜΟΣ
ΕΙΣ ΤΟΝ
ΑΠΟΣΤΟΛΟΝ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ ΠΡΟ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΟΥ ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ

Μεγάλα τὰ τῆς πίστεως κατορθώματα· ὄχι δὲ μόνον πρὸ τῆς ἐν ρώποις ἐπιφανείας καὶ ἀναστροφῆς τοῦ Ἀρχηγοῦ καὶ θεμελιω- τῆς πίστεως ἡμῶν Χριστοῦ ἀλλὰ καὶ πρὸ Αὐτοῦ, τῆς πίστεως ίνων οἵτινες ἐπίστευσαν εἰς τὴν περὶ τῆς ἀπολυτρώσεως ἐπαγγε- ν τοῦ Θεοῦ τὴν ἐκ τῶν παραδόσεων τῶν πατέρων καὶ διὰ προφητῶν διαφωτισθεῖσαν, ἐκείνων οἵτινες ἠγαλλιάσαντο ἰδεῖν ἡμέραν τοῦ Κυρίου καὶ οὐκ εἶδον, τῶν μακαρίων ἐκείνων ἀν- ῶν οἵτινες, κατὰ τοὺς λόγους τοῦ Κυρίου πρὸς τὸν δυσπιστή- τα εἰς τὴν ἀνάστασιν Αὐτοῦ Θωμᾶν, ἐγένοντο ἄξιοι τοῦ θείου καρισμοῦ δι' αὐτὸ τοῦτο ἀκριβῶς, διότι δὲν εἶδον καὶ ὅμως στευσαν.

Καὶ ὀλίγα τινὰ τῶν κατορθωμάτων τῆς πίστεως ταύτης τῶν ἀρ- ων ὑπομιμνήσκει τοὺς Ἑβραίους ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἐν τῇ ικοπῇ τῇ ἀναγινωσκομένῃ κατὰ τὴν παροῦσαν Κυριακήν, πλέκων αὐτῶν ἀκατανικήτου κάλλους ἐγκώμιον εἰς τοὺς παλαιφήμους ίνους πιστοὺς καὶ ἐγείρων ἀκατάβλητον ὀχύρωμα διὰ τὰς πιστὰς

ψυχὰς πάσης γενεᾶς κατὰ τῶν ἀδιαλείπτων τῆς ἀπιστίας ἐφόδω
Εἰκότως δὲ ἡ θαυμασία αὕτη σειρὰ τῶν κατορθωμάτων τῆς πίστε
ἀναγινώσκεται ἐν τῇ πρὸ τῆς ἑορτῆς τῆς γεννήσεως τοῦ Χριστο
Κυριακῇ, καθ' ἣν καὶ τὸ Εὐαγγέλιον ἀνατρέχει εἰς τὴν σειρὰν τῶ
ἐνδόξων ἐκείνων προγόνων, οἵτινες ἔμελλον κατὰ τὸ ἀνθρώπινον ν
ὑπηρετήσωσι διὰ τῆς ἱερᾶς αὐτῶν διαδοχῆς εἰς τὴν ἐνανθρώπησι
τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ καὶ παλαιφάτου καὶ πολυποθήτου τῆς Ἀνθρω
πότητος ἐλευθερωτοῦ. Διότι ἐὰν ἡ Ἐκκλησία τοῦ Θεοῦ ἐν τῇ π
στει τῶν μελῶν αὐτῆς εἰς τὸν θεμελιωτήν, Ἀρχηγὸν καὶ Σωτῆρ
της ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ καὶ τὰ ἀναρίθμητα πλήθη τῶν μαρτύρων, τῶ
ὁμολογητῶν, τῶν Πατέρων, τῶν ὁσίων, τῶν ἁγίων καθόλου, ἀνδρῶ
καὶ γυναικῶν, μικρῶν καὶ μεγάλων, ταπεινῶν καὶ ἐπιφανῶν, πλου
σίων καὶ πενήτων, ἀσθενῶν καὶ ἰσχυρῶν, νέων καὶ γερόντων κ
παιδίων, γνωστῶν καὶ ἀγνώστων, ὧν γεραίρομεν τὴν μνήμην τῶ
ὑπὲρ τῆς πίστεως ἀγώνων καὶ θυσιῶν καὶ θαυμάζομεν τὰ ἐν τ
πίστει κατορθώματα, ἴσης τιμῆς καὶ ἴσου θαυμασμοῦ ἄξιοι εἶν
καὶ οἱ τῆς παλαιᾶς, τῆς πρὸ Χριστοῦ, Ἐκκλησίας τοῦ Ἰσραὴλ ἅγιο
οἵτινες ἐπίστευσαν εἰς τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ εἰς τὰς ἀψευδε
Αὐτοῦ ἐπαγγελίας ἀδιστάκτως, καὶ ἐν τῇ πίστει ταύτῃ διῆλθον ἀ
δρείως διὰ περιπετειῶν ἀναλόγων πρὸς ἐκείνας, ἃς ἔμελλον νὰ ὑπ
στῶσιν οἱ τῆς ἐπιφανείας τοῦ Λόγου αὐτόπται καὶ τοῦ σωτηριώ
δους Αὐτοῦ ἔργου ὑπηρέται καὶ μάρτυρες καὶ οἱ πιστοὶ τῶν διδ
σκαλιῶν καὶ τῶν ἔργων Ἐκείνου καὶ αὐτῶν μεταλαμπαδευταί, συν
χισταὶ καὶ ἐκτελεσταί, καὶ κατώρθωσαν ἔργα ἀνάλογα τῶν ἔργω
τῶν τελευταίων τούτων, ἀντάξια δὲ καὶ τῆς ἰδίας ἑαυτῶν ἁγνῆ
ἀμετακινήτου καὶ ἀθανάτου πίστεως.

Ποῖα δὲ εἶναι τὰ ἔργα ταῦτα τῶν ἀρχαίων Ἁγίων; Ἂς ἀκου
σωμεν τὸν Ἀπόστολον διηγούμενον ταῦτα. Ἐπίστευσεν ὁ Ἀβραὰ
ἀδιστάκτως εἰς τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ Θεοῦ ὅτι θὰ προέλθῃ ἐξ αὐτο
ἔθνος μέγα, ἐν τῷ ὁποίῳ ἔμελλον νὰ εὐλογηθῶσιν πᾶσαι αἱ Φυλ
τῆς Γῆς, καὶ ὑπακούων εἰς τὴν θείαν ἐντολὴν προυτίμησε τῆς ἐ
Μεσοποταμίᾳ μονίμου καὶ εὐμαροῦς ζωῆς τὴν ἐν τῇ ἐπηγγελμέν
ξένῃ δι' αὐτὸν τότε Παλαιστίνῃ ὑπὸ σκηνὰς μετὰ τῶν ἀπογόνω
αὐτοῦ νομαδικὴν ζωὴν καὶ τὴν ἐν μέσῳ ἐχθρῶν ἀτελεύτητον περ
πλάνησιν, οὐχὶ εἰς τὰ ἑαυτοῦ συμφέροντα δουλεύων ἀλλ' εἰς τὰ

θείας βουλὰς ὑπηρετῶν καὶ ἀποβλέπων εἰς τὴν ἀπωτάτην τιμὴν τῆς ἐκ τοῦ γένους του εὐλογίας ἐπὶ πᾶσαν τὴν Ἀνθρωπότητα, καὶ εἰς τὴν πατρίδα ἐκείνην τὴν πνευματικήν, τῆς ὁποίας τεχνίτης καὶ δημιουργὸς αὐτὸς ὁ Θεὸς ἐγίνετο. Καὶ οὐ μόνον τοῦτο, ἀλλ' ἐν τῇ ἀκλονήτῳ πίστει του ὁ αὐτὸς Πατριάρχης δὲν ἐδίστασεν, ὅτε πρὸς δοκιμασίαν ἐνετάλη, νὰ θυσιάσῃ καὶ τὸν μονογενῆ υἱόν του Ἰσαάκ, αὐτὸν ἐκεῖνον, δι' οὗ καὶ μόνου θὰ ἐξεπληροῦτο ἡ ἐπαγγελία περὶ γεννήσεως ἐξ αὐτοῦ τοῦ μεγάλου ἔθνους τῆς εὐλογίας. Αὐτὴ ἡ πίστις ἐπὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἐπαγγελιῶν τοῦ Θεοῦ ἐνεψύχου τὰς συγκινητικὰς καὶ προφητικὰς ἅμα εὐλογίας τῶν Πατριαρχῶν Ἰσαάκ, Ἰακὼβ καὶ Ἰωσὴφ εἰς τὰ τέκνα καὶ τοὺς οἰκείους αὐτῶν. Αὐτὴ ἡ πίστις διέσωσε τὸν Μωϋσέα κατὰ παράβασιν τῆς διαταγῆς τοῦ Φαραώ, αὐτὴ ἡ πίστις ἐνίσχυσε τοῦτον ἀνδρωθέντα ἵνα ἀρνηθῇ νὰ ἀπολαύσῃ τῆς θετῆς υἱότητος παρὰ τῇ θυγατρὶ Φαραὼ καὶ νὰ προτιμήσῃ νὰ συγκακοπαθῇ μετὰ τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ, καὶ νὰ φύγῃ ἐξ Αἰγύπτου ἔτι εἰς τὰς ἐρήμους. Αὐτὴ ἡ πίστις ἤγαγεν εἰς τὴν καθιέρωσιν τοῦ Πάσχα, εἰς τὴν ἐξαγωγὴν τοῦ λαοῦ ἐκ τῆς Αἰγύπτου, εἰς τὴν θαυμαστὴν διάβασιν τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης. Ἐν τῇ αὐτῇ ἀκαταμαχήτῳ εἰς τὸν Θεὸν πίστει ἔπεσον αὐτόματα τὰ τείχη τῆς Ἱεριχοῦς καὶ ἐσώθη ἡ Ραὰβ καίπερ πόρνη οὖσα. Ἀλλ' εἶναι τόσοι, ἐξακολουθεῖ ὁ Ἀπόστολος, οἱ ἐργάται τῶν ἔργων τῆς πίστεως καὶ τόσα τὰ κατορθώματα αὐτῶν, ὥστε τῇ ἀληθείᾳ ὁ χρόνος δὲν θὰ ἐπήρκει πρὸς ἀναγραφὴν καὶ διήγησιν αὐτῶν· τίς ἀγνοεῖ ὅτι διὰ τῆς πίστεως καὶ μόνης εἰς τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ ἄνθρωποι ταπεινοὶ καὶ ἀδύνατοι κατενίκησαν βασιλεῖς, ὡς ὁ Δαβείδ, κατώρθωσαν νὰ ὑψωθῶσιν εἰς τὴν τιμὴν τοῦ δικαίου, ἔφραξαν στόματα λεόντων ὡς ὁ Δανιήλ, ἔσβεσαν τὴν δύναμιν τοῦ πυρὸς ὡς οἱ τρεῖς παῖδες, διέφυγον σφαγὰς ὡς οἱ Ἰουδαῖοι ἐν τῇ αἰχμαλωσίᾳ, ἐνεδυναμώθησαν ἀπὸ ἀσθενειῶν ὡς ὁ Ἰώβ, ἀπεδείχθησαν ἰσχυροὶ εἰς τοὺς πολέμους ὡς οἱ Μακκαβαῖοι, καὶ ἔτρεψαν εἰς φυγὴν τὰς τρομερὰς τῶν ἐχθρῶν στρατιάς; Γυναῖκες πιστεύσασαι εἶδον ἀναστάντας ἐκ νεκρῶν τοὺς φιλτάτους αὐτῶν, ἄλλοι προετίμησαν χάριν τῆς πίστεως μυρίους θανάτους παρὰ τὴν ἐν ἀπιστίᾳ ζωήν, ἐνεπαίχθησαν, ἐμαστιγώθησαν, ἐδέθησαν, ἐρρίφθησαν εἰς τὰς φυλακάς, ἐτυμπανίσθησαν, ὑπεβλήθησαν εἰς πειρασμοὺς παντοειδεῖς, ἀπεσφάγησαν, διήγαγον τὸν βίον ἀποδιοπομ-

παῖοι καὶ φυγάδες καὶ καθ' ἡμέραν διωκόμενοι καὶ κινδυνεύοντες, στερούμενοι τῶν πάντων, θλιβόμενοι, κακουχούμενοι, περιπλανώμενοι ἐν ταῖς ἐρήμοις καὶ ἀνὰ τὰ ὄρη, ἐντὸς σπηλαίων καὶ τῶν ὀπῶν τῆς γῆς.

Καὶ ἐὰν οὗτοι πάντες, τοιαῦτα ὑποστάντες δὲν ἠξιώθησαν νὰ ἴδωσι τὴν διὰ τοῦ Χριστοῦ ἀπολύτρωσιν καὶ τὸ μέγα τοῦ Θεοῦ ἔλεος, πόσῳ μᾶλλον βαθυτέραν καὶ ζωηροτέραν πίστιν πρέπει νὰ ἔχωμεν ἡμεῖς, οἱ εὐλογημένοι παρὰ τοῦ Θεοῦ διὰ τῆς ἀποστολῆς τοῦ Υἱοῦ Αὐτοῦ, οἱ ἔχοντες ἀναφαίρετον κτῆμα τὴν πλήρωσιν τῆς θείας περὶ ἀπολυτρώσεως ἐπαγγελίας, οἱ υἱοὶ τῆς χάριτος καὶ μέτοχοι τῆς δικαιοσύνης καὶ κληρονόμοι τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ;

ΤΑ ΒΥΖΑΝΤΙΝΑ ΜΝΗΜΕΙΑ

Η ΛΟΙΠΗ ΕΛΛΑΣ.—ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΠΟΛΥΤΟΣ ΑΞΙΑ ΤΩΝ ΜΝΗΜΕΙΩΝ ΑΥΤΗΣ.—ΑΙ ΦΘΟΡΑΙ

(Συνέχεια τῆς σελ. 491).

Μετὰ τὴν συνοπτικὴν περὶ τῶν πελοπποννησιακῶν βυζ. μνημείων ἔκθεσιν καὶ τὴν ὑποδειχθεῖσαν ἱστορικὴν καὶ καλλιτεχνικὴν ἀξίαν αὐτῶν, καθὼς ἐπίσης καὶ τὴν σημειωθεῖσαν βραχυτάτην βιβλιογραφίαν καὶ τοὺς λόγους, δι' οὓς ἦν εὔλογον νὰ ἀναπτυχθῇ καὶ ἐν τῇ Στερεᾷ Ἑλλάδι βυζαντινὴ τέχνη, ἐπιλαμβάνομαι μᾶλλον ἐμπεριστατωμένως τῆς ἐξετάσεως τῶν Στερεωτικῶν μνημείων τὴν ἀρχὴν ποιούμενος ἀπὸ τῆς Μεγαρικῆς εὐθύς.

Ἐν ταύτῃ ὡς καὶ ἐν ἁπάσῃ τῇ Ἀττικῇ, ἧς ἀποτελεῖ οἱονεὶ τεχνικὸν παράρτημα παρετηρήθη ἱκανὴ καλλιτεχνικὴ ἐπιμέλεια καὶ φροντὶς πρὸς δημιουργίαν εἰκονογραφικῶν ἔργων. Βεβαίως ὀνόματα ζωγράφων δὲν περιεσώθησαν πλὴν Ἀνδρονίκου τινὸς Ἀθηναίου. Οὐχ ἧττον ὅμως ἐν ταῖς μικροεκκλησίαις καὶ τῇ μονῇ τοῦ Ἁγ. Ἱεροθέου τοῦ φερομένου ὡς πρώτου Ἀθηνῶν ἐπισκόπου, οὗτινος τὴν κάραν φυλάττουσιν ἐν ἀργυροποικίλτῳ θήκῃ οἱ μοναχοὶ τῆς ἐν Σαλαμῖνι μονῆς τῆς Φανερωμένης, ἧς εἶναι ἤδη μετόχιον [1]), σῴζονται ἱκαναὶ τοιχογραφίαι δυνάμεναι νὰ θεωρηθῶσιν ὑπὸ τῶν εἰδικῶν ὡς κατέ-

---

[1]) Περὶ τοῦ Ἱεροθέου τούτου ὡς μὴ ὑπάρκτου καὶ τοῦ Διονυσίου πρώτου Ἀθηνῶν ἐπισκόπου βλέπε Πρυτανικὴν ἀνακοίνωσιν Γ. Δέρβου κλπ.

χουσαι βαθμίδα ἐκ τῶν ἀνωτέρων. Δὲν παρουσιάζουσι μόνον σχέδιον καλόν, πρᾶγμα ἐπιτυγχανόμενον οὐχὶ ἀσυνήθως καὶ διὰ ἀντιγραφῆς τῇ βοηθείᾳ διατρήτων σχεδίων, ὡς ἦν συνηθέστατον παρὰ τοῖς παλαιοτέροις τῶν πρακτικῶν εἰκονογράφων, ἀλλὰ καὶ συνολικὴν τέχνην διαφαινομένην εἰς πάντα τὰ μέρη τῶν τεχνικῶν ἐκτελέσεων. Μετὰ τὴν τέχνην τῶν Μεγαρικῶν ὑψωμάτων ἀκολουθοῦντες τὴν πρὸς τὰς Ἀθήνας ἄγουσαν πρὶν ἢ εἰς ταύτας εἰσέλθωμεν διὰ τῶν σιδηρῶν πυλῶν, ἐκεῖθεν ὅθεν καὶ ὁ Ὄθων τὸ πρῶτον ἀπεθαύμασε τὴν μετὰ μικρὸν πρωτεύουσαν αὐτοῦ, ἐπὶ τῆς ἱερᾶς βαδίζοντες ὁδοῦ συναντῶμεν τὸ περίφημον τοῦ Δαφνίου μοναστήριον, τὸ ὁποῖον διέσωσε τὰς ὑπεροχωτέρας ψηφιδωτὰς εἰκόνας ἐξ ἐκείνων, ἃς τὸ Βυζάντιον καὶ ὁ Βυζαντινὸς πολιτισμὸς κατέλιπον ἡμῖν. Δὲν προτίθεμαι βέβαια ἐνταῦθα ν' ἀφιερώσω πλειότερον τῶν ὀλίγων λέξεων, διότι μνημεῖον τοιούτου θεμελιώδους κάλλους ἔχει ἀνάγκην μείζονος τῆς παρούσης συνολικῆς περιγραφῆς. Παραπέμπων τὸν ἀναγνώστην εἰς τὴν μονογραφίαν τοῦ ὀνομαστοῦ Γαλάτου Millet, ἧς τὸν τίτλον προλαβὼν ἐσημείωσα [1]), ἀρκοῦμαι μόνον μετὰ ἐπισκέπτου ἀποκαλυπτόμενος ν' ἀποθαυμάσω τ' ἀριστουργήματα ταῦτα εἰς ἃ ὁ μέγας ἄγνωστος Βυζαντινὸς τεχνίτης ἔθηκε τὴν σφραγῖδα τοῦ μεγαλητέρου καλλιτεχνικοῦ ῥυθμοῦ ὃν ἠδύνατο νὰ ὀνειροπολήσῃ τὸ Βυζάντιον. Καὶ πρὶν καταλίπω τὸ μέγα τοῦτο Βυζαντινὸν ἀριστοτεχνικὸν Μουσεῖον ὀφείλω νὰ ἐπιστήσω τὴν προσοχὴν τοῦ ἐπισκέπτου οὐ μόνον εἰς τὸν ἀπαραμίλλου κάλλους ζωγραφικὸν κόσμον, ἀλλὰ καὶ τὸν γλυπτικὸν τοιοῦτον ἢ καλλίτερον τὸν κεραμουργικόν, ὁ ὁποῖος ἐνθυμίζει τὸν κλασσικὸν Ἑλληνικὸν μαίανδρον καὶ τὴν Ἑλληνικὴν ἀρχαιότητα. Πρόκειται δὲ τῇ ἀληθείᾳ περὶ φαινομένου, ἀπαντῶντος μὲν συχνῶς βραδύτερον καὶ ἀλλαχοῦ, ἀλλ' ἔχοντος πιθανώτατα τὴν ἀρχὴν ἐξ Ἀθηνῶν. Ἐπιφυλασσόμενος μετὰ μικρὸν ν' ἀφιερώσω ἰδίαν ἐκτενῆ μελέτην εἰς τὴν Ἀθηναϊκὴν Τέχνην καὶ τὸ Ἀθηναϊκὸν ἐργαστήριον, ἀναπτύσσων μάλιστα καὶ τοὺς λόγους τῆς ὑπερόχου τέχνης τῆς ἀναπτυχθείσης ἐνταῦθα, δὲν ἀπασχολῶ πλειότερον τὸν ἀναγνώστην ὑποδεικνύων τοῦ μνημείου τούτου τὸ κάλλος· ἄλλως τε προκειμένου περὶ καθολικῆς τέχνης ἐν Ἀθήναις καὶ μάλιστα τῆς καθαυτὸ Βυζαντι-

---

[1]) Πρβλ. Ἐκκλ. Κήρυκος τεῦχος 167ον, Βιβλιογραφία.

νῆς ὑπάρχουσιν ἱκαναὶ μονογραφίαι ἐπιχέουσαι σημαντικὸν φῶς [1]). Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰς βαθυτέρας αἰτίας τῆς ἀναπτύξεως τῆς τέχνης ταύτης καὶ ἀκόμη τῆς ἐπιδράσεως ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ ἀλλαχοῦ ἐπιφυλάσσομαι νὰ ποιήσω ἴδιον λόγον συγκρίνων τὰς ἐν Ἀθήναις εἰκονογραφίας πρὸς τὰς περιφήμους τοῦ Καχριὲ Τζαμὶ (Μονὴ τῆς Χώρας), ὧν ἱκανὰ φωτογραφικὰ - τσιγγογραφικὰ δείγματα παρέχει ἡμῖν ὁ H. Barth ἐν τῷ βιβλίῳ αὐτοῦ περὶ Κωνσταντινουπόλεως [2]) ἐν τῇ ἐκδόσει τοῦ *H. Laurens* περὶ τῶν ἐπιφανῶν ἐν τῇ τέχνῃ πόλεων (Les villes d'art célèbres). Κυρίως ἀποβλέπων εἰς τοὺς ἀκμάσαντας ζωγράφους, ὧν τὸν κατάλογον κατήρτισα ἤδη, καὶ τὰ μνημεῖα ἐκεῖνα, περὶ ὧν οὐδεὶς ἐποίησε λόγον ἢ βραχέα τινὰ ἐλέχθησαν, ἀναφέρω συντομώτατά τινα περὶ τῶν μνημείων τῶν Ἀθηνῶν καὶ τῶν ζωγράφων. Δὲν προτίθεμαι νὰ διατρίψω ὅσον τὸ θέμα ἀπαιτεῖ, τὸ μὲν διότι ἔγραψα ἄλλοτέ τινα ἀπὸ τῶν στηλῶν τούτων, τὸ δὲ ἐν ἑτέρῳ περιοδικῷ [3]) ἐδημοσίευσα διὰ πλειοτέρων περὶ τῆς ἀθηναϊκῆς τεχνικῆς ἀναγεννήσεως. Καὶ ὅ,τι ἀφορᾷ τὰ μνημεῖα, τοιαῦτα εἶναι πάμπολλα καὶ Βυζαντινὰ καὶ μεταγενέστερα ἀναγόμενα εἰς τὰς ποικίλας κατακτήσεις, καὶ ἰδίᾳ τὴν τουρκικήν. Ἐκτὸς δὲ τῶν ἐκκλησιῶν ἐν τῷ ἐλαιῶνι καὶ τῇ λοιπῇ ὀρεινῇ καὶ πεδινῇ περιχώρῳ, καὶ τῶν μονῶν λογιζομένων ὡς τοιχοδομικῶν ἢ κτιστῶν μνημείων ὑπάρχουσι καὶ ἄπειροι εἰκονογραφικοὶ θησαυροὶ ἄγνωστοι κατὰ τὸ πλεῖστον, καὶ ζωγράφοι κάλλιστοι γνωστοί τε καὶ ἄγνωστοι. Χάριν δὲ περιεργείας μόνον σημειῶ τινα τῶν ὀνομάτων ἐκ τῶν μνημείων [4]) κατὰ χρονογραφικὴν εἰκονογραφικὴν σειράν, ἅτινα περιέσωσαν εἰκονογραφικὰ δείγματα οὐχὶ εὐκαταφρόνητα.

Ταῦτα δ' εἶναι τὸ Θησεῖον (Βορ. πλευρά), ὁ Παρθενὼν (ἐσωτερικόν), τὸ Δαφνί, ἡ Κλεψύδρα (ἡ σπηλιὰ τοῦ Ἀνδρούτσου), ἡ Εὔμορφη Ἐκκλησία (πρῶτον), ἡ Μεγάλη Παναγία, ἡ Καισαριανή, τὸ Ἀστέρι, ἡ Φιλοθέη (Ἅγ. Ἀνδρέας), ἡ Γοργοεπήκοος (Ἅγ. Ἐλευθέ

---

[1]) Πρβλ. Βιβλιογραφία «Ἐ. Κηρ.» Τ. 167.

[2]) H. Barth Constantinople Paris 1913 σελ. 57 κἑξ.

[3]) Βλ. «Νέον Πνεῦμα» τεύχ. 49-53, καὶ «Ἀθῆναι» Ἰουν. Ἰουλ.

[4]) Κατάλογον Βυζαντινῶν Ἀθηναϊκῶν μνημείων καὶ καλλίτερον Εὑρετήριο[ν] ἀλφαβητικὸν καταρτίζει ὁ ἔφορος κ. Γ. Σωτηρίου ἐπισυνάπτων καὶ τὰς τυχὸ[ν] ὑπαρχούσας βιβλιογραφικὰς σημειώσεις περὶ ἑκάστου ἐξ αὐτῶν, ἄνευ ὅμως εἰ[κονογραφικῆς] κονογραφικῆς ἐρεύνης.

ιος), ὁ Καρρέας (;), ὁ Κουταλέας, ὁ Ἅγ. Ἰωάνννης ὁ Πρόδρομος, Ἰωάννης ὁ Θεολόγος τοῦ Κυνηγοῦ (;), ὁ Νάρθηξ τῆς Καισαριαῆς, ἡ Βασιλικὴ τῆς ὁδ. Ἀδριανοῦ (;), ἡ ὤμορφη Ἐκκλησία (δεύερον), ὁ Ἅγ. Δημήτριος τοῦ Ἐλαιῶνος (;), ὁ Ἅγ. Νικόλαος ὁ Χωτός, ἡ Μουσταπίδαινα, ὁ Ἅγ. Ἀνδρέας, τὸ Δαφνὶ (δεύτερον), ἡ Καογραῖζα, οἱ ναΐσκοι τῶν Ἀμπελακίων (Σαλαμὶς) καὶ Αἰγίνης, ἡ Μ. Ιετράκη, Φανερωμένης, Μαρκοπούλου κλπ. κλπ. Ἐν τούτοις ἐσώθηαν δείγματα συνεχοῦς καὶ ἀδιαλείπτου τέχνης ἐπὶ δέκα περίπου ὠνας. Τόμον δ' ἴδιον θὰ ἀπετέλει τις περιγράφων, ἢ καὶ ἐπιδειύων τὴν ἀξίαν τῶν ζωγραφικῶν τούτων ἔργων. Οὐδαμοῦ δὲ τοῦ λληνισμοῦ δυνάμεθα εἰπεῖν ὑπάρχουσι τόσον ***συνεχῆ*** δείγματα τῆς υζαντινῆς τέχνης ἄνευ καταπτώσεως ἢ μαρασμοῦ, τουναντίον δ' ψώσεως καὶ ἀνθηροτάτης ἀκμῆς παρουσιαζούσης οὐχὶ σπάνια ίγματα κάλλους ὑπερόχου. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τοὺς ζωγράφους τῶν θηνῶν δυνάμεθα νὰ σημειώσωμεν τὸν ἱερέα Θεόφοβον πρῶτον, ογραφήσαντα κατὰ τὸ ἔτος ͵ΖΠʹ ἀπὸ κτίσεως ἢ τῷ 1572 ἀπὸ τῆς σάρκου οἰκονομίας ἐν τῷ ναῷ τοῦ Ἁγ. Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου ῦ ἐκτισμένου ἐπὶ λοφίσκου κατὰ τὴν εἰς Καισαριανὴν ἄγουσαν όν, καὶ ὄντος μετοχίου τῆς ὡς ἄνω μονῆς, σειρὰς τῶν Πατέρων ς Ἐκκλησίας, καὶ σκηνὰς ἁγιογραφικάς.

Δεύτερον σημειοῦμεν τὸν Ἰωάννην τὸν Ὕπατον τὸν ἐκ Πελοοννήσου, ὁ ὁποῖος ἱστόρησε τὸν Νάρθηκα ἢ Πρόναον τῆς Καισαανῆς, ἧς τὸν ναὸν ἐζωγράφησεν ἄγνωστος πλὴν περίφημος ζωγράος κατὰ παλαιότερον χρόνον. Οὗτος δ' ὁ Ὕπατος τοῦ 1682 (ΑΧΠΒ) ἀρωγῇ τῆς περιφήμου τῶν Ἀθηνῶν οἰκογενείας τοῦ Μπενιζέλου ωάννου Μπενιζέλου μετακληθεὶς κατεκόσμησεν τὸν ῥηθέντα πρόιον διὰ ποικίλων εἰκονογραφικῶν παραστάσεων, οἷον σκηνῶν, κητῶν καὶ μοναχῶν.

Μετὰ τοῦτον τρίτον ἀναφέρομεν τὸν περίφημον Γεώργιον Μάρυ τὸν ζωγραφήσαντα τὸν ναὸν τῆς Φανερωμένης τῆς Σαλαμῖνος 735), τὴν μονὴν Πετράκη (1719), τὴν Ἁγίαν Παρασκευὴν ἐν Μαροπούλῳ (1750) καί τινας ἄλλας κατὰ τὰ μέρη ταῦτα. Ἐπίσης δὲ τὰ τὰ ἔτη 1740-6 ἐζωγράφησε καὶ τὰς ὡραιοτάτας φορητὰς εἰκός τῆς ἰδίας Φανερωμένης ἐπιδείξας τὴν μεγάλην τέχνην αὐτοῦ ἐν ταῖς. Περὶ τούτου, περὶ οὗ ἔγραψα καὶ ἄλλοτε, δὲν γράφω πλειό-

τερα, διότι ἐπιφυλάσσω ἰδίαν μονογραφίαν. Οὐχ ἧττον ὅμως ἀξίζ νὰ ἐξάρω καὶ ἐν βραχεῖ τὸ ἔργον του ὑποδεικνύων οὐ μόνον πολυγραφώτατον, ἀλλὰ καὶ τὴν τεχνικὴν ὡραιότητα ἐνίων ἐκ τῶ εἰκόνων αὐτοῦ ὡς ἡ Ἁγ. Αἰκατερίνη, ὁ Τρύφων, ὁ Κωσταντῖν κλπ. Μαθητὴς τούτου ὑπῆρξεν ὁ Ἀθηναῖος ζωγράφος Νικόλα Μπενιζέλος καὶ ὁ Γεώργ. Κυπριάνης καθὼς ἐπίσης καὶ ὁ ἀδελφ αὐτοῦ Ἀντώνιος Μάρκος. Μεταξὺ δὲ τῶν τριῶν τούτων ἀνα φιβόλως καλλίτερος εἶναι ὁ Μπενιζέλος, ἀγαπητὸς τοῦ Γεωργί μαθητής, μνημονευόμενος ὑπ᾽ αὐτοῦ ἐν ταῖς γενομέναις ἐργασία Τελευταῖον δὲ σημειοῦμεν τὸν Λεονάρδον Μιληνὸν καὶ τὸν Ἀδρι νὸν τὸν Ἀθηναῖον, τοὺς τελευταίους χρονολογικῶς ἀκμάσαντας κα τὰ τέλη τοῦ προπαρελθόντος αἰῶνος. Ἀλλ᾽ ἐκτὸς τῶν γνωστῶν το των ζωγράφων ὑπῆρξαν καὶ ἄλλοι ἀνώνυμοι καὶ ἄγνωστοι, ἀπείρο δ᾽ ἀνώτεροι καὶ σημαντικώτεροι, ὡς ὁ περίφημος τοῦ ἱεροῦ τ Καισαριανῆς καὶ τῆς Ὤμορφης Ἐκκλησιᾶς. Οὗτοι κυρίως εἶναι ὑψηλοὶ μύσται τῆς τέχνης, ἢ οἱ φορεῖς καὶ δημιουργοὶ τοῦ ὑψηλο ρυθμοῦ τῆς τέχνης ἐν Ἀθήναις. Τοιαύτη συνολικῶς ἡ ἀξία τῶ Ἀθηναϊκῶν μνημείων καὶ τῶν εἰκονογραφιῶν καὶ τῶν ζωγράφων.

Ἤδη δὲ καταλείποντες τὸ δαιμόνιον πτολίεθρον ἂς βαδίσωμ πρὸς τὴν Βοιωτίαν ὅπου ὁ περίφημος ναὸς τοῦ Λουκᾶ καὶ μωσαϊκὰ καὶ οἱ φορηταὶ εἰκόνες τοῦ Δαμασκηνοῦ.

ΘΕΟΣ ΛΥΤΡΩΤΗΣ

Α'. Η ΠΡΩΤΗ ΕΠΑΓΓΕΛΙΑ

β') Ἡ προφητεία τῶν Ἰουδαίων.

Η'.

Ἀλλὰ καταπληκτικῶς ἐναργεῖς, ῥηταὶ καὶ ἀπερίφραστοι εἶναι προφητεῖαι περὶ τοῦ θανάτου τοῦ ἐρχομένου Λυτρωτοῦ. Καὶ ἐν μ τῇ ἀρχαιοτέρᾳ περιόδῳ αὐτὴ ἡ ἱστορία τῆς ἀπὸ τῆς ἐν Αἰγύπτ δουλείας ἀπολυτρώσεως τοῦ Ἰσραὴλ εἶναι ἡ μεγαλειώδης προϋπ τύπωσις τῆς διὰ τῆς ἐν τῷ σταυρῷ θυσίας τοῦ ἀμνοῦ τοῦ Θε σωτηρίας τῆς Ἀνθρωπότητος ἀπὸ τῆς εἰς τὸν Πονηρὸν δουλεία

Ὁ πασχάλιος ἀμνὸς θύεται ἐν τῇ Αἰγύπτῳ κατὰ τὴν ἱερὰν νύκτα τῆς Ἐξόδου, προσοχῆς καταβαλλομένης ἵνα μηδὲν τῶν ὀστέων αὐτοῦ συντριβῇ, καὶ ἡ σὰρξ αὐτοῦ τρώγεται ὑπὸ τοῦ λαοῦ ὡς τροφὴ σωτηρίας, τὸ δ' αἷμα αὐτοῦ χρησιμεύει ὡς σημεῖον σῳζομένων, ὅπως μὴ ὁ ἄγγελος τοῦ ὀλέθρου εἰσέλθῃ ἐπὶ καταστροφῇ εἰς τὰς οἰκίας τὰς ἐχούσας δι' αὐτοῦ σεσημασμένας τὰς θύρας (Ἐξδ. ιβ΄.). Ἡ διάβασις τῆς ἐρυθρᾶς Θαλάσσης ὑπὸ τοῦ Ἰσραὴλ καὶ ὁ ἐν αὐτῇ καταποντισμὸς τοῦ διώκτου τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ Αἰγυπτίου τελεῖται ἐν τῷ μυστικῷ καὶ ἀκατανοήτῳ τότε φρικτῷ σημείῳ τοῦ Σταυροῦ (Ἐξδ. ιδ΄ 21. 26-27). Καὶ οἱ ὑπὸ τοῦ δηλητηρίου τοῦ ἀρχεκάκου ὄφεως ἐν τῇ ἐρήμῳ φθειρόμενοι ἀπόγονοι τῶν σῳζομένων τῆς ηὐλογημένης Φυλῆς ἀπαλλάττονται τῆς φθορᾶς προσηλοῦντες ἐν πίστει τὰ ὄμματα πρὸς τὸν ἐπὶ σημείου ἀνυψωμένον χάλκεον ὄφιν (Ἀρθ. κα΄ 6-9), τὸν τύπον τοῦ γνησίου γηγενοῦς, ἀκαταβλήτου καὶ ἀφθάρτου ἀνθρώπου, τοῦ ὑψωθέντος ὄντως μετὰ τοσαύτας αἰώνων περιδρομὰς ἐπὶ τοῦ ξύλου καὶ παρέχοντος πράγματι τὴν σωτηρίαν εἰς τοὺς πίστει καὶ πόθῳ πρὸς αὐτὸν καταφεύγοντας. Αὐτὸ τὸ ξύλον ἀναφέρεται καὶ ὡς ὄργανον μεταβολῆς τῆς πικρίας τοῦ ὕδατος τῆς Μερρὰν εἰς γλυκασμὸν (Ἐξδ. ιε΄ 25), διὰ ξύλου δὲ ὁ κατάξηρος βράχος πληγεὶς βρύει ἄφθονον ὕδωρ (Ἀριθ. κ΄ 1 ἑ.) εἰς δροσισμὸν τοῦ ἀπεξηραμμένου λάρυγγος τῶν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας τὰ πάνδεινα ἐν τῇ ἐρήμῳ ὑφισταμένων Ἰσραηλιτῶν.

Ἀλλ' οἱ κυρίως λεγόμενοι προφῆται εἶναι ἐκεῖνοι, οἵτινες οὐδὲν σχεδὸν παρέλιπον ἐκ τῶν λεπτομερειῶν τῆς θυσίας καὶ τοῦ θανάτου τοῦ ἐπηγγελμένου καὶ πολυποθήτου Μεσσίου. Καὶ κατὰ τὸν γενικὸν κανόνα ὅτι ὁ ἄνθρωπος δύναται νὰ περιγράφῃ πάντοτε ἐπιτυχέστερον καὶ περιπαθέστερον τὰ συναισθήματα τῆς ταπεινώσεως καὶ τῆς θλίψεως καὶ τοῦ πόνου μᾶλλον ἢ τὰ τῆς ἀνυψώσεως, τῆς χαρᾶς καὶ τοῦ θριάμβου, ἡ ταπείνωσις καὶ τὸ πάθος τοῦ Λυτρωτοῦ περιγράφονται ἐν ἀθανάτοις σελίσι τῶν προφητικῶν βιβλίων, αἵτινες ἐναρμονίως πρὸς τὰς ἀπερίττους σελίδας τῶν Εὐαγγελίων, ἐν αἷς ἐξιστοροῦνται τὰ ἔκπαλαι προφητευθέντα γεγονότα, συγκινοῦσι καὶ θὰ ἐξακολουθήσωσι συγκινοῦσαι, ἐφ' ὅσον ὑφίσταται ὁ κόσμος οὗτος, πᾶσαν δεκτικὴν ὑψηλῶν συγκινήσεων καὶ συναισθημάτων ἀνθρωπίνην ψυχήν.

ΜΙΚΡΑ ΑΡΘΡΑ

Ἡ κακὴ γλῶσσα

« Καὶ ἡ γλῶσσα πῦρ »
(Ἰακώβ. γ΄. 6)

Διὰ νὰ αἰσθανθῇς ὅλην τὴν ἀλήθειαν τοῦ ῥητοῦ τούτου πρέπει νὰ ἔχῃς καῇ, οὕτως εἰπεῖν, σὺ ὁ ἴδιος εἰς τὴν φλόγα τῆς κακολογίας, τῆς συκοφαντίας. Δὲν ἔχεις ποτὲ ἀτομικῶς αἰσθανθῇ τὸ ἔγκαυμα τοῦτο; Βεβαιότατα, ναί.

Κατ᾿ ἀρχὰς δὲν εἶναι εἰμὴ σπινθήρ, τὸν ὁποῖον ἀφίνομεν νὰ πέσῃ κἄποτε ἀμελῶς ἄνευ κακίας, κἄποτε ἐξεπίτηδες μὲ τὸν σκοπὸν νὰ βλάψωμεν.... Ὁ σπινθὴρ οὗτος εἶναι κρίσις τὴν ὁποίαν ἐξηνέγκαμεν, ὑποψία τὴν ὁποίαν συνεμερίσθημεν ἢ ἄλλο τι ἀκόμη ὀλιγώτερον· ἀλλ᾿ ὁ σπινθὴρ ἔπεσεν ἐπὶ ξηροῦ χόρτου, ἤτοι ἐπὶ τῆς κακίας τῶν ἀνθρώπων, τῶν ἀρεσκομένων εἰς τὰς διαβολάς, εἰς τὴν κακολογίαν, εἰς τὰς φλυαρίας· τὸ πῦρ λοιπὸν ἐξαπλοῦται.

Ἐπὶ τοῦ σπινθῆρος φαίνεται ἐπιπνέων κακὸς ἄνεμος· ἡ μέχρι τῆς στιγμῆς ταύτης ὑποψία ἔγινεν ἤδη βεβαιότης, τὸ ἐλαφρὸν σφάλμα, ἁμάρτημα ἄξιον θανατικῆς ποινῆς.

Κἄποτε, ὅταν ἀρχίσῃ ἡ πυρκαϊά, ἀποπειρώμεθα νὰ ῥίψωμεν ἐπ᾿ αὐτῆς ὕδωρ· ἀλλ᾿ εἶνε πολὺ ἀργὰ καὶ τὸ ὕδωρ φαίνεται ὡς νὰ ἀναζωπυρῇ τὴν φλόγα. Εἶναι πραγματικὴ πλέον πυρκαϊὰ μεθ᾿ ὅλων της τῶν καταστροφῶν καὶ τῶν ἐρειπίων· δι᾿ ἐκεῖνον, τὸν ὁποῖον θίγει τὸ πῦρ, εἶναι ἡ ὀδυνηρὰ κατάρρευσις τῆς ἐκτιμήσεως, τῆς τιμῆς· δι᾿ ἐκείνους, οἵτινες ἧναψαν καὶ διέδοσαν τὸ πῦρ, εἶναι τὸ ἔγκαυμα, τὸ ὁποῖον ἀφίνει εἰς τὴν ψυχὴν πᾶσα κακὴ πρᾶξις καὶ πέριξ αὐτῶν ἡ διχόνοια καὶ τὸ μῖσος, ὡς ὁ μαῦρος καπνός, ὅστις ἐναπομένει εἰς τοὺς τοίχους, τοὺς ὁποίους ἤγγισαν αἱ φλόγες.

Ἐπαγρύπνει ἐπὶ τῆς γλώσσης σου, παρακάλεσον δὲ τὸν Θεὸν διὰ τοῦ Χριστοῦ νὰ ἐπαγρυπνᾷ ἐπ᾿ αὐτῆς μετὰ σοῦ.

Ὁμίλει ὀλίγον.

Σκέπτου πρὶν ἢ ὁμιλήσῃς.

Ἀναλογίζου τὰς συνεπείας τῶν ὑπὸ σοῦ λεγομένων.

Καὶ ἐπειδὴ ἀπὸ τῆς κακῆς καρδίας προέρχονται οἱ σπινθῆρες, παρακάλεσον τὸν οὐράνιον ἡμῶν Πατέρα νὰ στειρεύσῃ τὴν κακὴν ταύτην πηγήν.

(Ἐκ τοῦ γαλλικοῦ) Ε. Α. Κ.

ΧΡΟΝΙΚΑ

Ἐκκλησιαστικά.

Συνοδικαὶ Συνεδρίαι. — Ἐκ τῶν ζητημάτων, περὶ ἃ ἀπησχολήθη ἡ Ἱ. Σύνοδος κατὰ τὰς συνεδρίας αὐτῆς τῆς 3 καὶ 7 Δεκεμβρίου, ἀναγράφομεν τάδε:

— Συνεπείᾳ τηλεγραφήματος τοῦ Σεβ. Ἐπισκόπου Τριφυλίας, ἐρωτῶντος ἂν δύναται νὰ τοποθετήσῃ ἐν τῷ χωρίῳ Μαραθόπολις προσωρινὸν ἐφημέριον τὸν αἰτήσαντα Π. Καραστατῆρα, κληρικὸν τῆς Ἐπισκοπῆς Ἀρδαμερίου, διαταχθέντα κατ' ἐπανάληψιν ἵνα μεταβῇ εἰς τὴν δι' ἣν ἐχειροτονήθη θέσιν, ἐκρίθη νὰ δοθῇ ἀπάντησις, ὅτι ἡ Ἱ. Σύνοδος ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ ἐγκρίνει τὴν τοποθέτησιν ταύτην, ἀλλ' ἐντέλλεται τὴν βιαίαν αὐτοῦ ἀπέλασιν καὶ τὴν διὰ τῆς ἀστυνομίας μεταγωγὴν αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐπισκοπήν, εἰς ἣν ἀνήκει.

— Ἀνεγνώσθη ἔγγραφον τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν, δι' οὗ ἀνακοινοῦται, ὅτι ὁ λαβὼν ἄδειαν ἀπουσίας ἐφημέριος τοῦ Λιβόρνου Μελέτιος Γαλιᾶτσος δὲν ἐπανῆλθεν εἰς τὴν θέσιν αὐτοῦ, κωλυόμενος δὲ νὰ ἀντικατασταθῇ. Ἐκρίθη, ἵνα διαταχθῇ ἡ Ἐπισκοπικὴ Ἐπιτροπὴ Κεφαλληνίας, ἔνθα πιθανῶς εὑρίσκεται ὁ ἱερεὺς οὗτος, ὅπως διατάξῃ αὐτὸν νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν θέσιν του, πληροφοροῦσα ἅμα περὶ τούτου τὴν Ἱ. Σύνοδον, ὅπως προβῇ εἰς τὰ περαιτέρω ἐνδεικνυόμενα μέτρα.

— Τοῦ ἐν Θεσσαλονίκῃ Ἀρχιερατ. Συμβουλίου παρακαλέσαντος ὅπως ἀποσταλῶσιν εἰς Ἀνατολικὴν Μακεδονίαν καθιερωμένα ἀντιμήνσια δαπάναις τῆς «Ἐπιτροπῆς ἐράνων διὰ τὴν Ἀνατ. Μακεδονίαν», ἐκρίθη ὅπως διαβιβασθῇ παράκλησις πρὸς τὴν Ἱ. Μητρόπολιν Ἀθηνῶν ἵνα ληφθῇ ἡ προσήκουσα μέριμνα.

— Ἐνεκρίθη ὅπως ἐπιτραπῇ ἡ τέλεσις μνημοσύνου ὑπὲρ τοῦ αὐτοκτονήσαντος Ἀντωνίου Ἀληφραντῆ ἐν Θήρᾳ, ἧς ἡ Ἐπισκοπικὴ Ἐπιτροπὴ διεβίβασε περὶ τούτου ἔγγραφον μετὰ πάντων τῶν σχετικῶν.

Πανεπιστήμιον. — Ὁ Πρόεδρος τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς κ. Woodrow Wilson, λαβὼν γνῶσιν τῆς ὑπὸ τῶν ἡμετέρων Πανεπιστημίων ἀνακηρύξεως αὐτοῦ ὡς Ἐπιτίμου Διδάκτορος, ἀπήντησεν οὕτω:

Γεώργιον Γαζέπην, Πρύτανιν Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.

Ἔλαβον τὸ εὐγενέστατον τηλεγράφημα, τὸ ὁποῖον εἴχετε τὴν καλωσύνην νὰ μοὶ διαβιβάσητε ἐξ ὀνόματος τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, καὶ σπεύδω νὰ σᾶς ἐκφράσω τὴν βαθυτάτην ἐκτίμησιν, μεθ' ἧς ἔλαβον γνῶσιν τῶν ἑρμηνευομένων τόσον πρὸς τὸν λαὸν καὶ τὴν Κυβέρνησιν τῶν Ἡν. Πολιτειῶν αἰσθημάτων, ὅσον καὶ τῆς πρὸς τὸ ἐμὸν ἄτομον ἐκτιμήσεως ὑμῶν.

Δύναμαι νὰ σᾶς διαβεβαιώσω ἐν ὀνόματι τῶν Πανεπιστημίων τῶν Ἡν. Πολιτειῶν περὶ τοῦ βαθυτάτου καὶ εἰλικρινεστάτου ἐνδιαφέροντος, μεθ' οὗ ἡ Ἀμερικὴ ἀποβλέπει πρὸς τὴν εὐημερίαν καὶ ἀσφάλειαν τῆς Ἑλλάδος, καθὼς καὶ πρὸς τὴν προϊοῦσαν ἀνάπτυξιν παντὸς ὅ,τι συντελεῖ εἰς τὸν πολιτισμὸν καὶ τὴν ἐλευθερίαν αὐτῆς».

*«Δρα **Θρασ. Πετμεζᾶν,** Κοσμήτορα τῆς Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.*

Μετὰ βαθυτάτης ἐκτιμήσεως ἔλαβον γνῶσιν τοῦ τηλεγραφήματός σας, δι' οὗ μοὶ ἀναγγέλλετε τὴν γενομένην μο

ὑπὸ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν μεγάλην τιμὴν τῆς ἀπονομῆς τοῦ τίτλου τοῦ ἐπιτίμου διδάκτορος.

Ὄχι μόνον ἐκτιμῶ τὴν προσγενομένην μοι μεγάλην ταύτην τιμητικὴν διάκρισιν, ἀλλὰ καὶ προσωπικῶς αἰσθάνομαι ἀγαλλίασιν ἐπὶ τῷ ὅτι μοὶ παρέχεται τὸ προνόμιον τοῦ νὰ καταλέγωμαι μεταξὺ τῶν ἐπιστημόνων τῆς Ἑλλάδος».

Ἐκκλησία Κων/πόλεως. — Κατὰ τηλεγράφημα ἐκ ΚΠόλεως, (4 Δεκ.), ὁ Ὑπουργὸς τῶν Θρησκευμάτων ἐζήτησε παρὰ τοῦ Καπουκεχαγιᾶ τῶν Πατριαρχείων ἐξηγήσεις διὰ τὴν ἀναβολὴν τῆς ἐκλογῆς τοῦ Πατριάρχου ΚΠόλεως, προσέθηκεν δ' ὅτι ἡ Ὀθωμανικὴ Κυβέρνησις θ' ἀπαγορεύσῃ πᾶσαν συμμετοχὴν εἰς αὐτὴν τῶν ἱεραρχῶν τῶν εἰς τὴν Ἑλλάδα προσαρτηθεισῶν τέως ὀθωμανικῶν χωρῶν. Κατὰ τὴν αὐτὴν εἴδησιν, ὁ Καπουκεχαγιᾶς ἀπήντησεν ὅτι ἡ Ἱ. Σύνοδος ἀπεφάσισεν ὅπως ὁ κατάλογος τῶν ἐκλογῶν συνταχθῇ κατὰ τὸ πρὸ τῶν Βαλκανικῶν πολέμων καθεστώς, ὅτι δ' ἡ ἐκλογὴ γενήσεται ἐπὶ τῇ βάσει τῶν περὶ ἐθνοτήτων δηλώσεων τοῦ Οὐΐλσων.

—Τὸ Οἰκ. Πατριαρχεῖον ἐπέδωκε πρὸς τὰς ἐν ΚΠόλει Πρεσβείας τῶν τε Συμμάχων καὶ τῶν οὐδετέρων κρατῶν ἔντονον διαμαρτυρίαν διὰ τὸν ἐν Τουρκίᾳ ἄγριον διωγμὸν τοῦ Ἑλληνικοῦ στοιχείου, ἐποιήσατο δὲ παραστάσεις καὶ πρὸς τὴν Ὑψ. Πύλην.

—Ἡ Τουρκικὴ Κυβέρνησις ἀνεκοίνωσεν, ὅτι ἀπεφασίσθη ὅπως ἐπιστραφῶσιν εἰς τοὺς δικαιούχους τὰ κατὰ τὸν πόλεμον διαρπαγέντα κτήματα καὶ τὰ ἀπὸ τῶν ναῶν λεηλατηθέντα ἱερὰ σκεύη.

—Εἰδήσεις ἐκ ΚΠόλεως ἀναφέρουν, ὅτι ἡ ἐκλογὴ Πατριάρχου γενήσεται μετὰ ἑξάμηνον, ὁπότε ἐλπίζεται ἡ ὁριστικὴ διευκρίνησις τῆς καταστάσεως καὶ ἡ ἀποκρυστάλλωσις νέων συνθηκῶν ἐν Τουρκίᾳ.

—Ἀφίκετο εἰς Ἀθήνας μεταβαίνων εἰς Δυρράχιον ὁ κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ πολέμου ἀπελαθεὶς ἐκεῖθεν ὑπὸ τῶν Αὐστριακῶν καὶ ἔκτοτε παραμένων ἐν ΚΠόλει Πανιερ. Μητροπ. Δυρραχίου κ. Ἰάκωβος.

Συντυχόντες τῷ Πανιερ. Ἱεράρχῃ ἐπληροφορήθημεν παρ' αὐτοῦ, σὺν ἄλλοις περὶ τῆς καθ' ὅλου καταστάσεως τῆς ἐν Τουρκίᾳ ἱεραρχίας καὶ ὁμογενείας, καὶ τὰς ἀκολούθους εἰδήσεις:

Κατὰ τὸ διάστημα τοῦ πολέμου ἐξεδήμησαν πρὸς Κύριον οἱ Μητροπολῖται Νικομηδείας Φιλόθεος Βρυέννιος καὶ Κρήνης Θεόκλητος καὶ ὁ Ἐπίσκοπος Γαγγρῶν Τιμόθεος (τέως ἐν Σουδὰν ἱερατεύσας), ὡς καὶ ὁ Καθηγητὴς τῆς ἐν Χάλκῃ Θεολογ. Σχολῆς Μιχαὴλ Κεφάλας. Ἡ παροῦσα Ἱ. Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας ΚΠόλεως ἀποτελεῖται ἐκ τῶν Πανιερ. Μητροπολιτῶν, Δέρκων, Χαλκηδόνος, Ἀγκύρας, Προύσης, Ἡλιουπόλεως, Φιλαδελφείας, Σαράντα Ἐκκλησιῶν καὶ Σηλυβρίας. Πάντες οἱ ἱεράρχαι ἐν ΚΠόλει, συνοδικοί τε καὶ παρεπιδημοῦντες ἀνέρχονται εἰς 29. Ἡ Θεολογικὴ Σχολὴ τῆς Χάλκης λειτουργεῖ διευθυνομένη, ὡς καὶ πρότερον, ὑπὸ τοῦ Πανιερ. Μητροπολίτου Σελευκείας κ. Γερμανοῦ Στρηνοπούλου. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Μητροπ. Σάρδεων Μιχαήλ, τὴν Μεγ. τοῦ Γένους Σχολὴν διευθύνει προσωρινῶς ὁ ἐκ τῶν καθηγητῶν κ. Παπακωνσταντίνου, φέρεται δ' ὡς μέλλων τακτικὸς αὐτῆς Σχολάρχης ὁ ἐκ τῶν Καθηγητῶν τῆς ἐν Χάλκῃ Θεολογ. Σχολῆς πανοσ. Ἀρχιμ. κ. Ἰωάννης. Ἡ «Ἐκκλ. Ἀλήθεια» ἐξακολουθεῖ ἐκδιδομένη, διευθυντὴς δ' αὐτῆς τελεῖ ὁ κ. Μελίδης, καὶ ἀρχισυντάκτης ὁ κ. Μ. Γεδεών. Ἐπὶ πλέον ἐπληροφορήθημεν, ὅτι τὰ ἐν τῷ ἡμε-

τέρῳ τύπῳ ἀναγραφέντα περὶ τῶν αἰτίων τῆς παραιτήσεως τοῦ Πατριάρχου ΚΠόλεως κ. Γερμανοῦ τυγχάνουσιν ἀληθῆ, τῆς Α. Π. προκαλεσάσης τὴν δυσμένειαν οὐ μόνου ἁπάσης τῆς Συνόδου καὶ τῆς ἱεραρχίας, ἀλλὰ καὶ τοῦ λαοῦ, ἀποδοκιμάσαντος καὶ ἀποκηρύξαντος αὐτὴν ἐπανειλημμένως καὶ θορυβωδέστατα ἰδίᾳ κατὰ τὴν τέλεσιν τῆς λειτουργίας ἐπὶ μνημοσύνῳ τῶν ἐν πολέμῳ πεσόντων. Μόνον τὸ Λ. Ε. Μ. Συμβούλιον ἐφρόνει φίλα τῷ Πατριάρχῃ, ὅταν ὅμως ἡ Α. Π., ἐξαναγκασθεῖσα εἰς ἀποχώρησιν εἰς τὸν ἐν Χαλκηδόνι οἶκον αὐτῆς, ὑπέβαλεν ἐκεῖθεν, ὡς ἀνεγράψαμεν, τὴν παραίτησίν της ἀπὸ τοῦ Θρόνου, καὶ τὸ Δ. Μ. Σ. προσεχώρησεν εἰς τὴν γνώμην τῆς Ἱ. Συνόδου, κατόπιν δὲ καὶ ἀνεσυνεστάθη διὰ νέων ἐκλογῶν.

—Κατὰ τηλεγράφημα ἐκ ΚΠόλεως, ὁ Τοποτηρητὴς τοῦ Πατριαρχικοῦ Θρόνου διεβίβασε πρὸς τὸν Πρόεδρον τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν κ. Οὐΐλσων ἐπὶ τῇ εἰς Εὐρώπην ἀφίξει αὐτοῦ τὸ ἀκόλουθον τηλεγράφημα:

«Τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ἐν ὀνόματι πάντων τῶν ἀλυτρώτων Ἑλλήνων, λαμβάνει τὴν τιμὴν νὰ ἀπευθύνῃ πρὸς τὴν Ὑμ. Ἐξοχότητα ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἀφίξεώς της εἰς Εὐρώπην θερμοτάτους χαιρετισμοὺς ὡς καὶ τὴν ἔκφρασιν τοῦ ἀπεριορίστου αὐτῶν θαυμασμοῦ διὰ τοὺς ὑψηλοὺς σκοπούς, οὓς ἡ Ὑ. Ἐξοχότης ἐπιδιώκει. Τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ἀναπέμπει εἰς τὸν Ὕψιστον εὐχὰς καὶ δέεται ὅπως ὁ Θεὸς βοηθῇ τὴν Ὑ. Ἐξοχότητα ἐν τῇ ἀληθεῖ πραγματοποιήσει τοῦ ἔργου τῆς δικαιοσύνης ὅπερ ἐμπνέει αὐτὴν πρὸς εἰρήνευσιν τοῦ Κόσμου καὶ ἀπελευθέρωσιν τῶν καταδυναστευομένων λαῶν».

Ἐκκλησία Ἀλεξανδρείας.—Ἐπὶ τῇ ἀπελευθερώσει τῆς Δαμασκοῦ καὶ τῆς ὅλης Συρίας ὑπὸ τῶν Ἀγγλικῶν στρατιῶν, ἡ Α. Θ. Μ. ὁ Πάπας καὶ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας κ. Φώτιος ἔσπευσε νὰ συγχαρῇ τῷ Μακαρ. Πατριάρχῃ Ἀντιοχείας κ. Γρηγορίῳ δι' ὡραίου τηλεγραφήματος, εἰς ὃ ἐλήφθη ἐπ' ἴσης ὡραία ἀπαντητικὴ ἐπιστολὴ τοῦ Μ. Πατρ. Ἀντιοχείας.

Συγχρόνως ἐν τῷ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ναῷ τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου ἡ Α. Θ. Μ. ὁ Πάπας Ἀλεξανδρείας ἐτέλεσεν ἐπὶ τῷ χαρμοσύνῳ γεγονότι δοξολογίαν ἐν ἐκκλησίᾳ μεγάλῃ.

—Δοξολογίαν ἐπίσημον ἐτέλεσεν ἐν τῷ ναῷ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ἡ Α. Θ. Μ. ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ Γενικοῦ Προξένου τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ προξενικοῦ ἐπιτελείου καὶ ἐν συρροῇ πολυπληθεστάτου ἐκκλησιάσματος καὶ ἐπὶ τῷ τελικῷ θριάμβῳ τῶν συμμαχικῶν ὅπλων, τῇ ἀποκαταστάσει τῆς Σερβίας καὶ τῇ τότε ἀναμενομένῃ εἰσόδῳ τοῦ συμμαχικοῦ στόλου εἰς τὴν Προποντίδα καὶ τὴν ΚΠολιν. Μετὰ τὴν δοξολογίαν ὡμίλησεν ἐπίκαιρα καὶ ἐνθουσιαστικὰ ὁ Γεν. Πρόξενος κ. Κανελλόπουλος, εἶτα δ' ἐν τῷ περιβόλῳ τοῦ ναοῦ παρὰ τὴν φέρουσαν ἀναγεγραμμένους τοὺς ἐξ Αἰγύπτου ἐν τοῖς ἀπελευθερωτικοῖς πολέμοις πεσόντας πλάκα ἡ Α. Θ. Μ. ὡμίλησε πρὸς τὸν λαὸν παροτρύνασα εἰς δέησιν ὑπὲρ τῶν δημιουργῶν τῆς πατρίδος ἡρώων τούτων.

Ἐκκλησία Ἀντιοχείας.—Ἀναγινώσκομεν ἐν τῷ «Πανταίνῳ» τῆς 16 Νοεμβρίου, ὅτι, κατὰ τὰς ἐκ Συρίας πληροφορίας, ἡ Α. Θ. Μ. ὁ Πατριάρχης Ἀντιοχείας κ. Γρηγόριος κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ πολέμου, δυνηθεὶς νὰ μείνῃ μόνος αὐτὸς ἀκαταδίωκτος ὑπὸ τῶν Τούρκων, κατώρθωσε νὰ σώσῃ πολλοὺς κινδυνεύοντας καὶ δεινοπαθοῦντας, ὑποθηκεύσας μὲν πάντα τὰ κτήματα τοῦ Πατριαρχικοῦ Θρόνου Ἀντιοχείας καὶ δανεισθεὶς χρήματα,

πωλήσας ὅ,τι ἠδυνήθη καὶ ὑποβληθεὶς εἰς τόκους τοκογλύφων, συστήσας δὲ συσσίτιον ἐν ταῖς αἰθούσαις καὶ ταῖς αὐλαῖς τῶν Πατριαρχείων, δι' οὗ ἐτρέφοντο τρὶς τῆς ἡμέρας ὑπὲρ τοὺς δισχιλίους πτωχοὶ καὶ πρόσφυγες, καὶ παρασχὼν ἀδελφικὴν περίθαλψιν τοῖς εἰς Δαμασκὸν ἀπηγμένοις ἱεράρχαις καὶ προκρίτοις τῆς Ἐκκλησίας Ἱεροσολύμων.

Ἐκκλησία Ἱεροσολύμων. — Ἐν τῷ φύλλῳ τῆς 16 Νοεμβρίου τοῦ «Πανταίνου», ὀργάνου τῆς Ἐκκλησίας Ἀλεξανδρείας, ἀναγινώσκομεν ὅτι ἡ Ἀρχιγραμματεία τοῦ Ἱεροῦ Κοινοῦ τοῦ Παναγίου Τάφου ἐπέστειλεν αὐτῷ διάψευσιν τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἀναγραφείσης καὶ ἐξ αὐτοῦ ἐν τῷ «Ἐκκλ. Κήρυκι» (σελ. 590) ἀναδημοσιευθείσης εἰδήσεως «καθ' ἣν ἡ Ἁγιοτ. Ἀδελφότης διέγραψεν ἐκ τοῦ Μητρῴου αὐτῆς ἀδελφούς τινας ἐκ τῶν εἰς Δαμασκὸν ὑπὸ τῶν Τούρκων ἀπηγμένων. «Δὲν εἶνε ἀληθὴς — λέγει ἡ διάψευσις — ἡ ἐν τῷ «Πανταίνῳ» κατ' ἐπανάληψιν ἀναγραφεῖσα εἴδησις, ὅτι διὰ τῆς ἀποφάσεως τῆς Ἀδελφότητος τοῦ Παναγίου Τάφου ἀπεκλείσθησαν ἀπὸ τῆς Ἐκκλησίας Ἱεροσολύμων ὡρισμένα πρόσωπα, ἐν Δαμασκῷ διατρίβοντα. Ἡ ἀδελφότης μίαν ὑπέγραψε πρᾶξιν, τὴν περὶ Δαμιανοῦ, οὐδεμία δ' ἄλλη ἀπόφασις ἐπηκολούθησε περὶ ἄλλων».

Τὴν διάψευσιν ταύτην σχολιάζων ὁ «Πάνταινος» ἐπάγεται: «Οὕτω τοὐλάχιστον ἀπαλλάσσεται ἡ πρὸ τῆς τοποτηρητείας διεύθυνσις τῆς Ἀδελφότητητος ἀπὸ τῆς ἀντιφάσεως, καθ' ἣν ἀπεκήρυττε μὲν τὸν τέως Πατριάρχην ὡς διώκτην τῶν ἀδελφῶν, ἐνεκαίνιζε δ' αὕτη τὰς ἄνευ Πατριάρχου ἐνεργείας αὐτῆς δι' ἀποκηρύξεων καὶ διωγμῶν».

— Ἐν τῷ αὐτῷ φύλλῳ τοῦ «Πανταίνου» δημοσιεύεται ἐκ τῆς αὐτῆς αὐθεντικῆς πηγῆς εἴδησις, καθ' ἣν «καὶ ἐν Δαμασκῷ ἐξηκολούθησεν ὁ τέως Πατριάρχης τὸ σύστημα αὐτοῦ τῶν διωγμῶν· ὁ Μ. Ἀρχιδιάκονος Κλεόπας ἐξωρίσθη ἐπὶ δίμηνον εἰς χωρίον, δεκάωρον ἀπέχον τῆς Δαμασκοῦ· μόλις διέφυγον τὴν ἐξορίαν ὁ Μητροπ. Πτολεμαΐδος Κελαδίων καὶ ὁ Ἀρχιεπ. Ἰορδάνου Μελέτιος· ἀλλ' ὁ Μητροπ. Πτολεμαΐδος Κελαδίων ἐπαύθη τῆς Πατριαρχικῆς Ἐπιτροπείας, διορισθέντος ἀντ' αὐτοῦ Πατριαρχικοῦ Ἐπιτρόπου τοῦ Ἀρχιεπ. Λύδδης Νικοδήμου. Ἐπαύθη δὲ καὶ ὁ Ἀρχιμ. Βασίλειος, Ἐπίτροπος τοῦ Ι. Κ. τοῦ Π. Τάφου ἐν Κ/πόλει, καὶ διωρίσθη ἀντ' αὐτοῦ ὁ Ἀρχιεπ. Φιλαδελφείας Εὔδωρος».

— Κατὰ τὸν αὐτὸν «Πάνταινον» καὶ καθ' ἃς καὶ ἡμεῖς ἀφ' ἱκανοῦ ἔσχομεν πληροφορίας ἐπισήμου πηγῆς, ἐπανῆλθον εἰς Ἱεροσόλυμα πάντες οἱ εἰς Δαμασκὸν ἐκεῖθεν ἀπηγμένοι ἀρχιερεῖς καὶ Ἀρχιμανδρῖται πλὴν τοῦ νοσοῦντος Ἀρχιεπ. Ἰορδάνου καὶ τοῦ Ἀρχιμ. Θεοδωρήτου, τούτου προτιμήσαντος νὰ παραμείνῃ παρὰ τῷ προστάτῃ αὐτοῦ τέως Πατριάρχῃ Ἱεροσολύμων.

Ἀρχιεπισκοπὴ Κύπρου. — Ὁ Μακαρ. Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου κ. Κύριλλος, ὡς Πρόεδρος Κυπριακῆς Ἀποστολῆς ἀποτελουμένης ἐκ Βουλευτῶν Κύπρου, ἀναχωρήσας ἐκ τῆς νήσου ἀπέβη μετὰ τῶν συνοδῶν αὐτοῦ εἰς Αἴγυπτον.

Περὶ τὸν πόλεμον.

— Τὸ ἐν Παρισίοις Ἐθνικὸν Συμβούλιον τῶν Ἀλυτρώτων Ἑλλήνων ἀπῄτησε τηλεγραφικῶς παρὰ τοῦ ἀποτελέσαντος ἐπ' ἐσχάτων μέλος τῆς Τουρκικῆς Κυβερνήσεως ὁμογενοῦς κ. Βαγιάνη ὅπως παραιτηθῇ τοῦ ἀξιώματος

αὐτοῦ, ἀναληφθέντος ἐν ἐποχῇ, καθ' ἣν ὑπὸ τῶν συμπατριωτῶν του θεωρεῖται καταργηθεῖσα ὁριστικῶς πᾶσα τουρκικὴ κυριαρχία.

—Πάντα τὰ ἐν Ἀγγλίᾳ Πανεπιστήμια ἀπήντησαν ἤδη εἰς τὴν ἔκκλησιν τοῦ ἡμετέρου Πανεπιστημίου, τὴν σχετιζομένην πρὸς τὰς ἐν τῇ Ἀνατολικῇ Μακεδονίᾳ βουλγαρικὰς θηριωδίας, ἐκφράζοντα τὴν συμπάθειάν αὐτῶν πρὸς τὰ θύματα τῶν βουλγαρικῶν ὠμοτήτων. Ἐκ τῶν τηλεγραφημάτων τούτων παρατίθεμεν ἐνταῦθα τὰ τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Μπίρμιγχαμ, οὗ Πρύτανις τυγχάνει ὁ διάσημος ψυχολόγος κ. Ὄλιβερ Λόδζ, καὶ τοῦ τῆς Ὀξφόρδης, ἀμφότερα διαβιβασθέντα διὰ τοῦ ἐν Λονδίνῳ πρεσβευτοῦ τῆς Ἑλλάδος:

(Μπίρμιγχαμ): «Ὁ Πρύτανις τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Βιρμιγχάμης λαμβάνει τὴν τιμὴν νὰ ἀνακοινώσῃ εἰς τὴν Ὑμ. Ἐξοχοτητα τὴν λῆψιν ἐκκλήσεως τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, τὴν ὁποίαν ἀνέγνωσεν εἰς τὴν Πρυτανείαν τοῦ Πανεπιστημίου. Ἐνετάλη δὲ ὑπ' αὐτῆς νὰ ἐκφράσῃ τὴν ἀπέχθειάν της διὰ τὰ ἀναφερόμενα ἐν τῇ ἐκκλήσει ἐγκλήματα καὶ τὴν ἀπόφασίν της νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν τιμωρίαν τῶν ἐνόχων καὶ νὰ περιβάλῃ τὴν ἀτιμίαν των μὲ τὴν βδελυγμίαν συμπάσης τῆς ἀνθρωπότητος».

(Ὀξφόρδης): «Ὁ Ἀντιπρύτανις τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Ὀξφόρδης λαμβάνει τὴν τιμὴν νὰ πληροφορήσῃ τὸν Ἕλληνα πληρεξούσιον ὑπουργὸν ὅτι ὑπέβαλεν εἰς τὸ Συμβούλιον τοῦ Πανεπιστημίου τὴν διαμαρτυρίαν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν διὰ τὴν διαγωγὴν τῶν Βουλγάρων εἰς τὴν Ἀνατ. Μακεδονίαν. Παρακαλεῖ δὲ τὴν Ὑμετ. Ἐξοχότητα νὰ διαβεβαιώσῃ τὸ Πανεπιστήμιον τῶν Ἀθηνῶν ὅτι τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Ὀξφόρδης συμμερίζεται τὰ ἐκφραζόμενα εἰς τὴν διαμαρτυρίαν αἰσθήματα ἀγανακτήσεως καὶ αἰσθάνεται βαθυτάτην συμπάθειαν διὰ τὸν πληθυσμὸν τῶν ἐρημωθεισῶν πόλεων καὶ περιφερειῶν».

Πολεμικὸν Ἡμερολόγιον: 7, ἡ Ὑψ. Πύλη ἀνεγνώρισε τὸ Ἑβραϊκὸν Κράτος. Νέα πάλιν Κυβέρνησις ἐν Βουλγαρίᾳ ὑπὸ τὸν Θεοδωρώφ. Κατηργήθη ἐν Σμύρνῃ ἡ Τουρκικὴ ἀστυνομία ἀντικατασταθεῖσα ὑπὸ ἰθαγενῶν. Ἡ Πολωνία διέκοψε τὰς διπλωματικὰς πρὸς τὴν Γερμανίαν σχέσεις.—5, παραιτηθείσης τῆς ὑπὸ τὸν Κοάντα Ρουμανικῆς Κυβερνήσεως, ὁ σχηματισμὸς αὐτῆς ἀνετέθη τῷ Βρατιάνῳ.—6, τὸ Δημοτ. Συμβούλιον τῆς Μάντσεστερ ἐν Ἀγγλίᾳ ἀνεκήρυξε τὸν κ. Ἐλ. Βενιζέλον ἐπίτιμον πολίτην τῆς πόλεως.—7, ὁ Κιαζὴμ πασᾶς ἐδολοφονήθη.—8, ὁ βασιλεὺς τῆς Ρουμανίας ἐκήρυξεν ἐπισήμως τὴν ἕνωσιν τῶν ὑπὸ τῶν Ρουμάνων καταληφθεισῶν χωρῶν ἀπὸ Δνειστέρου μέχρι Τίσα. Θριαμβευτικὴ ὑποδοχὴ τοῦ Ἄγγλου Ἀρχιστρατήγου Σὲρ Δούγκλας Χαίηγκ ἐν Λονδίνῳ.—9, ἡ Ρουμανικὴ Βουλὴ διελύθη, ἠκυρώθησαν δὲ πάντα τὰ ὑπ' αὐτῆς ψηφισθέντα νομοθετικὰ μέτρα. Τὸ Συμβούλιον τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ λαοῦ διώρισεν ὑπουργὸν ἐν Γερμανίᾳ τὸν Πρόγχωφ Ραντσάου. Συνέδριον Ἰσραηλιτικὸν ἐν Βάσιγκτων ἐκ 400 ἀντιπροσώπων ἐκηρύχθη ὑπὲρ ἱδρύσεως Ἰσραηλιτικῆς Δημοκρατίας ἐν Παλαιστίνῃ ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς Ἀγγλίας. Ὁ ἀντιβασιλεὺς τῆς Σερβίας Ἀλέξανδρος ἀνεκήρυξεν ἐξ ὀνόματος τοῦ βασιλέως Πέτρου τὴν ἕνωσιν τῆς Σερβίας μετὰ τῶν Σλοβένων, Κροατῶν καὶ Σέρβων εἰς ἓν Βασίλειον.—10, Ἐνθουσιώδης ὑποδοχὴ τοῦ βασιλέως τῆς Ἰταλίας ἐν Παρισίοις. Ἐπανάστασις ἐν Βουλγαρίᾳ ἀνέτρεψε τὴν κυβέρνησιν. Τὸ ἀρτισύστατον Κεντρικὸν Συμβούλιον

τῆς γερμανικῆς σοσιαλιστικῆς Δημοκρατίας ἀνέλαβε τὴν Κυβέρνησιν τῆς Γερμανίας καὶ τῆς Πρωσσίας, τὸ δ' Ἐκτελεστικὸν Συμβούλιον τῶν ἐργατῶν καὶ στρατιωτῶν τοῦ Βερολίνου διετήρησε τὴν ἀστικὴν διοίκησιν τῆς πόλεως. Ἐπιτείνεται ἐν Γερμανίᾳ τὸ χωριστικὸν ἀπὸ τῆς Πρωσσίας κίνημα. Ἀνεκηρύχθη δικτατορία ἐν Ρωσσίᾳ ὑπὸ τοῦ Λενὶν καὶ τοῦ Τρότσκη. Συμμαχικὸς στόλος ἐξ Ἀγγλικῶν, Γαλλικῶν καὶ Ἰταλικῶν πολεμικῶν εἰσέπλευσεν εἰς τὸν ἀνοιχθέντα πλέον λιμένα τῆς Σμύρνης. — Μία τῶν μεγάλων ὁδῶν τῶν Παρισίων ὠνομάσθη διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ Ἐλ. Βενιζέλου. Γαλλικὸς στόλος κατέπλευσεν εἰς τὴν Βαλτικήν.—11, κατάπλους τοῦ ἑλληνικοῦ ἀντιτορπιλλικοῦ «Λέοντος» εἰς Σμύρνην. Σχηματισμὸς νέας Σερβικῆς Κυβερνήσεως, ἀντιπροσωπευούσης τὸ νέον ἑνιαῖον βασίλειον τῶν Σέρβων, Κροατῶν καὶ Σλοβάκων ὑπὸ τὸν Στογιὰν Πρότιτς. Νέον Ὑπουργεῖον ἐν Πορτογαλλίᾳ ὑπὸ τὸν Μπαρμπόσα.

ΝΕΑΙ ΣΥΓΓΡΑΦΑΙ

Ἔκθεσις τῆς Πανεπιστημιακῆς Ἐπιτροπῆς περὶ τῶν ἐν τῇ Ἀνατολικῇ Μακεδονίᾳ διαπραχθεισῶν ὑπὸ τῶν Βουλγάρων ὠμοτήτων καὶ καταστροφῶν· Ἐν Ἀθήναις. Τυπογρ. «Ἑστία» 1918.

Ὡς γνωστόν, ἅμα τῇ ἀποχωρήσει τῶν Βουλγάρων ἐκ τῆς Ἀνατολικῆς Μακεδονίας μετὰ τὴν ἧτταν αὐτῶν, ἐγνώσθη, ὅτι τηλικαῦται ἐπηνέχθησαν ὑπ' αὐτῶν ἐκεῖ καταστροφαί, ὥστε ἡ χώρα νὰ ἐρημωθῇ τέλεον. Πρὸς πίστωσιν τοῦ μεγέθους καὶ τῆς ἐκτάσεως τῶν καταστροφῶν τούτων τὸ Πανεπιστήμιον ἔκρινεν ἐπιβαλλομένην τὴν ἀποστολὴν ἐκεῖσε εἰδικῆς ἐκ Καθηγητῶν αὐτοῦ Ἐπιτροπῆς, ἥτις, ἐπὶ τόπου ἐξ αὐτοψίας καὶ αὐτηκοΐας πληροφορουμένη περὶ τῶν διαπραχθέντων, συνῳδὰ τῇ ἐντολῇ τῆς Πανεπιστημιακῆς Συγκλήτου, νὰ συντάξῃ τὴν προσήκουσαν ἔκθεσιν διὰ τὰ περαιτέρω. Οὕτως ἀπεστάλησαν εἰς Ἀν. Μακεδονίαν οἱ Καθηγηταὶ κ. κ. Γ. Σωτηριάδης, Κ. Ζέγγελης, Θ. Πετμεζᾶς καὶ Δ. Χόνδρος, οἵτινες καὶ συλλέξαντες αὐθεντικὰς ἐξ ἀνακρίσεως ἀξιοπίστων προσώπων καὶ ἐξ ἐγγράφων ἐγκύρων πληροφορίας, μετὰ τὴν ἐκεῖθεν ἐπιστροφὴν αὐτῶν ὑπέβαλον εἰς τὴν Σύγκλητον τὴν ὑπ' ὄψει ἡμῶν Ἔκθεσιν, ἐν Παραρτήματι τῆς ὁποίας συνῆψαν τὰς ληφθείσας παρὰ κατονομαζομένων προσώπων καταθέσεις καὶ εἴ τι διαφωτιστικὸν ἔγγραφον.

Ἡ Ἐπιτροπὴ παρῆλθε τὰ σημαντικώτερα κέντρα τῆς Ἀν. Μακεδονίας, ἤτοι Καβάλλαν, Δοξᾶτον, Δράμαν καὶ Σέρρας, ἀντιληφθέντες δ' ἰδίοις ὄμμασι τὰς γενομένας λεηλασίας καὶ διαπιστώσαντες τὰς παντοίας καταπιέσεις, τοὺς ἐκ πείνης καὶ κακουχιῶν θανάτους, τὰς δολοφονίας καὶ λοιπὰς κακουργίας, τὰς ὑπὸ τῶν Βουλγάρων διαπραχθείσας, ἐκθέτουσι τὰ ὁραθέντα καὶ ἀκουσθέντα ἐν πάσῃ λεπτομερείᾳ, ἐπὶ τῇ βάσει δ' αὐτῶν τὰ ἡμέτερα Πανεπιστήμια διεμαρτυρήθησαν πρὸς τὰ Πανεπιστήμια πάντα τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου. Ἡ Ἐπιτροπὴ κατακλείει τὴν Ἔκθεσιν αὐτῆς διὰ τῶν ἑξῆς: «.. Ἡ φωνὴ ἡμῶν εἶνε βεβαίως ἀσθενής· ἀλλ' ἐνισχυομένη ὑπὸ τῆς συνηγορίας τῶν ἐν τοῖς Πανεπιστημίοις τῶν φιλελευθέρων λαῶν συναδέλφων μας, οἵτινες ἐμπνέονται ὑπὸ τῶν αὐτῶν καὶ ἡμεῖς εὐγενῶν ἰδεωδῶν, θὰ μεγαλυνθῇ καὶ θὰ φθάσῃ ἰσχυρὰ καὶ ἐπιβλητικὴ μέχρι τοῦ Δικαστηρίου τῶν μεγάλων Ἐθνῶν».

γ. π.

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ: Ἀθηνῶν δρχ. 10, Ἐπαρχιῶν δρχ. 12, Ἐξωτερικοῦ δρχ. 15. Ἕκαστον τεῦχος δρχ. 0.35.

Γραφεῖα ἐν τῇ ἱ. Μητροπόλει Ἀθηνῶν.

Διευθυντὴς ΧΑΡΙΛ. Ι. ΠΑΠΑΙΩΑΝΝΟΥ